

Truyền Đạo

¹ Lời của Người Truyền Đạo, con Vua Đa-vít, cai trị tại Giê-ru-sa-lem.

Cuộc Đòi Hư Áo

² Người Truyền Đạo nói: “Mọi thứ đều vô nghĩa! Hoàn toàn vô nghĩa!”

³ Con người làm lụng khó nhọc dưới ánh mặt trời để hưởng được gì?

⁴ Thế hệ đến và thế hệ đi, nhưng trái đất vẫn không bao giờ thay đổi.

⁵ Mặt trời mọc và mặt trời lặn, xoay vần không dứt.

⁶ Gió thổi hướng nam rồi thổi hướng bắc. Quay đi vòng lại, gió thổi không ngừng.

⁷ Sông đổ mãi vào biển nhưng biển chẳng hề đầy. Nước trở về các sông và lại đổ vào biển.

⁸ Vạn vật mỗi mòn không tả xiết. Chúng ta thấy nhiều nhưng vẫn không hài lòng. Chúng ta nghe nhiều nhưng vẫn không mãn nguyện.

⁹ Việc gì đã xảy ra, sẽ còn tái diễn. Điều gì làm ngày nay, người xưa cũng đã làm rồi. Chẳng có gì mới dưới mặt trời.

¹⁰ Thỉnh thoảng có người nói: “Có vài điều mới!” Nhưng thật ra nó đã có; không có gì thật sự mới.

¹¹ Chúng ta không nhớ những việc xảy ra thời trước, và trong thế hệ mai sau, cũng chẳng ai hồi tưởng việc chúng ta làm hôm nay.

Sự Vô Nghĩa của Khôn Ngoan

12 Tôi, Người Truyền Đạo, là vua của Ít-ra-ên tại Giê-ru-sa-lem.

13 Tôi chuyên tâm tìm hiểu và dùng sự khôn ngoan để khảo sát những sự việc dưới trời. Tôi sớm khám phá rằng Đức Chúa Trời đã giao mọi việc lao khổ cho loài người.

14 Tôi nhận thấy mọi công trình dưới mặt trời, và thật, tất cả đều vô nghĩa—như đuổi theo luồng gió.

15 Vật gì đã bị cong vẹo không thể uốn thẳng được?

Đã thiếu hụt, làm sao có thể đếm được?

16 Tôi tự nhủ: “Kìa, tôi khôn ngoan hơn các vị vua cai trị tại Giê-ru-sa-lem trước tôi. Tôi có kiến thức và sự hiểu biết hơn bất cứ ai trong họ.”*

17 Vậy, tôi cố gắng học hỏi từ sự khôn ngoan đến sự điên rồ và dại dột. Nhưng qua kinh nghiệm, tôi phải nhìn nhận điều đó cũng chẳng khác gì đuổi theo luồng gió.

18 Càng khôn ngoan càng nhiều sầu khổ.

Càng hiểu biết càng nhiều buồn đau.

2

Mọi Việc Vui Thú Đều Vô Nghĩa

1 Tôi lại tự bảo: “Hãy đến, tận hưởng khoái lạc. Hãy xem thử ‘những điều tốt’ trong cuộc sống.” Nhưng tôi khám phá rằng đó là điều vô nghĩa.

* 1:16 Nt các tiên đế tại Giê-ru-sa-lem

² Vậy, tôi nói: “Cười là điên rồ. Tìm kiếm thú vui đem lại được gì chẳng?”

³ Sau nhiều suy nghĩ, tôi quyết định dùng men rượu cho lòng phấn khởi. Và trong khi tìm kiếm sự khôn ngoan, tôi thử làm theo điều dại dột. Trong cách này, tôi cố gắng để thấy điều gì là vui vẻ cho con người trong cuộc đời phù du trên đất.

⁴ Tôi cố gắng tìm ý nghĩa bằng cách xây nhiều nhà rộng lớn cho mình và vun trồng những vườn nho xinh đẹp.

⁵ Tôi lập cho mình những vườn hoa và vườn cây đủ mọi loài cây ăn trái.

⁶ Tôi đào cho mình những hồ chứa nước để tưới ruộng vườn.

⁷ Tôi lại mua nhiều nô lệ, cả nam lẫn nữ, và có nhiều nô lệ đã sinh trong nhà tôi. Tôi cũng làm chủ nhiều bầy súc vật và bầy chiên, nhiều hơn những vua đã sống trước tôi tại Giê-ru-sa-lem.

⁸ Tôi thu góp vô số bạc và vàng, của cải của các vua và các tỉnh. Tôi thuê nhiều những ca sĩ tuyệt vời, cả nam lẫn nữ, và có nhiều thê thiếp và cung nữ. Tôi có mọi lạc thú mà đàn ông ước muốn!

⁹ Như thế, tôi trở nên vượt trội hơn tất cả ai sống trước tôi tại Giê-ru-sa-lem, và sự khôn ngoan của tôi không bao giờ phản lại tôi.

¹⁰ Tôi chẳng từ một điều gì lòng mình ưa thích, hoặc mắt mình thèm muốn. Tôi thích thú khi chịu khó làm lụng. Sự thích thú này là phần thưởng của công khó tôi.

11 Nhưng khi nhìn lại mỗi việc mình làm với bao nhiêu lao khổ, tôi thấy tất cả đều vô nghĩa—như đuổi theo luồng gió. Không có gì thật sự giá trị trên cõi đời này.

Khôn Ngoan và Rồ Dại

12 Tôi lại so sánh về khôn ngoan với dại dột và điên rồ. Vua kể vị sẽ làm được gì hay hơn chẳng qua làm những điều người trước đã làm?

13 Tôi nghĩ: “Khôn ngoan trội hơn dại dột, như ánh sáng trội hơn tối tăm.

14 Vì người khôn ngoan thấy nơi họ đi, nhưng người dại dột bước đi trong bóng tối.” Tuy nhiên, tôi thấy người khôn và người dại cùng chung số phận.

15 Cả hai đều sẽ chết. Rồi tôi tự nhủ: “Kết cuộc của tôi cũng sẽ như người dại, giá trị sự khôn ngoan của tôi là gì? Tất cả điều này cũng là vô nghĩa!”

16 Người khôn ngoan và người dại dột đều sẽ chết. Sẽ không ai nhớ họ mãi bất kể là người khôn hay dại. Trong những ngày đến, cả hai rồi sẽ bị lãng quên.

17 Vậy, tôi chán ghét cuộc sống vì mọi việc tôi làm dưới ánh mặt trời đều là xấu xa. Mọi thứ đều vô nghĩa—như đuổi theo luồng gió.

Sự Vô Nghĩa của Việc Làm

18 Tôi chán ghét những công trình tôi đã khó nhọc làm trên đất, vì tôi phải để lại tất cả cho người khác.

¹⁹ Ai biết được người thừa kế sẽ là người khôn hay người dại? Thế nhưng người ấy có quyền trên mọi việc mà tôi đã dùng sự khôn ngoan và làm việc lao khổ dưới mặt trời. Thật là vô nghĩa!

²⁰ Lòng tôi tràn đầy thất vọng về mọi công việc khó nhọc mình đã làm trong thế giới này.

²¹ Vài người đã làm việc cách khôn ngoan với tri thức và tài năng để tạo dựng cơ nghiệp, rồi cuối cùng phải để lại tất cả cho người chẳng hề lao nhọc gì cả. Thật là bất công, vô nghĩa.

²² Vậy, con người làm lụng vất vả suốt đời sẽ được gì?

²³ Họ đã phải lao khổ buồn rầu suốt ngày, trần trọc suốt đêm để làm giàu, nhưng rồi cuối cùng tất cả đều vô nghĩa.

²⁴ Vậy, tôi nghĩ không có gì tốt hơn là cứ ăn uống và hưởng thụ công khó mình. Rồi tôi nhận thấy những thú vui này đều đến từ Đức Chúa Trời.

²⁵ Vì ai có thể ăn hay hưởng thụ mọi điều mà không do Ngài ban cho?

²⁶ Đức Chúa Trời ban khôn ngoan, tri thức, và hạnh phúc cho người nào sống đẹp lòng Ngài. Nhưng nếu một người tội lỗi trở nên giàu có, rồi Đức Chúa Trời lấy lại tất cả của cải và đem cho người sống đẹp lòng Ngài. Điều này cũng là vô nghĩa—như đuổi theo luồng gió.

3

Định Kỳ cho Mọi Sự

¹ Vì mọi sự đều có thời kỳ,

mọi hành động ở dưới trời đều có lúc.

² Có lúc sinh, có lúc chết.

Có lúc gieo, có lúc gặt.

³ Có lúc giết hại, có lúc chữa lành.

Có lúc phá đổ, có lúc dựng lên.

⁴ Có lúc khóc, có lúc cười.

Có lúc đau buồn, có lúc nhảy nhót.

⁵ Có lúc ném đá, có lúc nhặt đá lại.

Có lúc ôm ấp, có lúc ruồng rẫy.

⁶ Có lúc tìm kiếm, có lúc bỏ qua.

Có lúc giữ gìn, có lúc loại bỏ.

⁷ Có lúc xé, có lúc vá.

Có lúc câm nín, có lúc lên tiếng.

⁸ Có lúc yêu, có lúc ghét.

Có lúc chiến tranh, có lúc hòa bình.

⁹ Người ta làm việc khó nhọc có ích gì không?

¹⁰ Tôi đã thấy công việc mà Đức Chúa Trời ban cho loài người.

¹¹ Vì Đức Chúa Trời tạo ra mọi sự chỉ tốt đẹp vào đúng thời của nó. Ngài gieo rắc ý niệm vĩnh cửu vào trí óc loài người, nhưng dù vậy, người ta vẫn không ý thức được công việc Ngài làm từ đầu đến cuối.

¹² Cho nên, tôi kết luận rằng không có gì tốt hơn cho chúng ta là cứ an hưởng và vui vẻ làm việc.

¹³ Và con người cứ ăn uống và hưởng thụ công khó của mình, vì đây là những tặng phẩm từ Đức Chúa Trời.

¹⁴ Tôi biết rằng mọi quy luật Đức Chúa Trời đã định đều bất di bất dịch. Không thể thêm hoặc

bớt được. Mục đích của Đức Chúa Trời là để loài người kính sợ Ngài.

¹⁵ Điều gì đang xảy ra bây giờ cũng đã xảy ra từ trước, và điều gì sẽ xảy ra trong tương lai cũng đã xảy ra từ trước, vì Đức Chúa Trời khiến những điều đã xảy ra cứ lặp đi lặp lại.

Đòi Sống Đầy Những Bất Công

¹⁶ Tôi còn thấy rằng dưới mặt trời lại có việc gian ác nơi công đường. Phải, dù tại tòa án cũng có điều bất công!

¹⁷ Tôi tự nhủ: “Đến ngày đã định, Đức Chúa Trời sẽ xét xử mọi người, cả người ngay lẫn người gian, vì tất cả những việc họ làm”.

¹⁸ Tôi cũng nghĩ về tình trạng của loài người—cách Đức Chúa Trời thử thách loài người rằng họ chẳng hơn gì loài thú.

¹⁹ Vì cả người lẫn thú cùng chung số phận—cả hai đều thở và đều phải chết. Vậy con người có hơn gì loài thú? Thật vô nghĩa làm sao!

²⁰ Cả hai đều quy về một nơi—họ đến từ bụi đất và họ trở về bụi đất.

²¹ Có ai bảo được rằng linh của loài người sẽ bay lên, còn linh của loài thú sẽ sa xuống đất bụi?

²² Vậy, tôi thấy rằng chẳng có gì tốt hơn cho loài người là vui vẻ làm việc, vì họ được sinh ra để làm việc. Đó là tại sao chúng ta ở đây. Không ai có thể khiến chúng ta sống lại để hưởng thụ cuộc sống sau khi chúng ta qua đời.

4

¹ Một lần nữa, tôi quan sát những sự áp bức ở dưới mặt trời. Tôi thấy nước mắt của người bị áp bức, chẳng ai an ủi họ. Trong khi người áp bức có thể lực mạnh mẽ và người bị áp bức không được giúp đỡ.

² Nên tôi kết luận rằng người đã chết có phước hơn người còn sống.

³ Nhưng có phước nhất là người chưa sinh ra. Vì họ chưa hề thấy những việc gian ác xảy ra dưới mặt trời.

⁴ Rồi tôi lại thấy rằng hầu hết con người cố gắng để thành công đều xuất phát từ lòng ganh tị. Nhưng điều này cũng là vô nghĩa—như chạy theo luồng gió.

⁵ “Người đại ngòi khoanh tay lười biếng,
dẫn họ vào sự hủy hoại bản thân.”

⁶ Và còn:
“Thà đẩy một bàn tay với lòng thanh thản
còn hơn đẩy hai tay làm việc nhọc nhằn
như chạy theo luồng gió.”

Ích Lợi Khi Có Bạn Đồng Hành

⁷ Tôi lại quan sát một điều vô nghĩa khác dưới mặt trời.

⁸ Đây là trường hợp của người kia sống một mình, không có con hay anh em, nhưng người ấy cứ làm việc khổ nhọc để tạo ra nhiều của cải. Nhưng rồi người ấy tự hỏi: “Vì ai tôi phải khổ nhọc? Tại sao tôi phải bỏ mọi thứ vui hiện có?” Tất cả thật vô nghĩa và gây sầu não.

⁹ Hai người tốt hơn một, vì họ có thể giúp nhau thành công.

¹⁰ Nếu một người ngã, người kia đỡ. Nhưng ở một mình mà bị ngã thì ai đỡ mình lên?

¹¹ Cũng vậy, hai người nằm chung sẽ giữ ấm lẫn nhau. Còn một người nằm thì làm sao ấm được?

¹² Người đứng lẻ một mình dễ bị tấn công và đánh hạ, nhưng hai người sát vai chống trả sẽ chiến thắng. Ba người càng tốt hơn, như một sợi dây ba tao thật khó đứt.

Sự Vô Nghĩa của Quyền Thế Chính Trị

¹³ Một người trẻ nghèo mà khôn còn hơn một ông vua giàu mà dại, chẳng nghe lời khuyên can.

¹⁴ Như một người trẻ lớn lên trong một gia đình nghèo nàn, vẫn thành công. Dù người từng ở tù vẫn có thể làm vua.

¹⁵ Nhưng sau đó mọi người lại sốt sắng giúp đỡ một người trẻ khác, rồi đặt người ấy kế vị vua trước.

¹⁶ Những đám đông đứng quanh người ấy nhiều vô kể, nhưng rồi một thế hệ khác tiếp nối và loại bỏ người. Vậy, vương quyền cũng vô nghĩa—như chạy theo luồng gió.

5

Cần Trọng trong Đường Lối Đức Chúa Trời

¹ Khi con vào nhà Đức Chúa Trời, hãy lắng nghe và im lặng hơn là dâng của lễ ngu dại lên Đức Chúa Trời mà không nhận biết lỗi lầm mình.

² Đừng hấp tấp hứa nguyện, và đừng vội vàng trình những sự việc trước mặt Đức Chúa Trời. Đức Chúa Trời ở trên trời, còn con ở dưới đất. Vậy hãy nói lời ngắn gọn.

³ Nhiều lo nghĩ khiến con chiêm bao; quá nhiều lời khiến con thành ngu dại.

⁴ Khi con hứa nguyện với Đức Chúa Trời, phải thực hiện ngay, vì Đức Chúa Trời không hài lòng những người dại dột. Hãy làm trọn điều đã hứa với Ngài.

⁵ Thà không nói gì còn hơn là hứa rồi không làm.

⁶ Đừng để miệng con gây cho con phạm tội. Cũng đừng biện bạch với sứ giả Đến Thờ rằng lời con hứa nguyện là lầm lẫn. Điều đó sẽ làm Đức Chúa Trời nổi giận, và Ngài sẽ quét sạch mọi thứ con đã làm.

⁷ Đừng mơ mộng xa vời, không thực tế và cũng đừng nói năng rườm rà, rỗng tuếch. Phải kính sợ Đức Chúa Trời.

Của Cải Hư Ảo

⁸ Đừng ngạc nhiên nếu con thấy cảnh người nghèo bị áp bức và công lý bị chà đạp trong xứ. Vì mỗi công chức đều phục vụ người cao cấp hơn mình, cấp này lại phục vụ cấp khác cao hơn nữa.

⁹ Ngay cả một vị vua cày cấy ruộng đất cũng vì ích lợi của mình!

¹⁰ Người tham tiền bạc chẳng bao giờ thấy đủ. Thật vô nghĩa biết bao khi nghĩ rằng của cải mang lại hạnh phúc thật!

11 Càng có nhiều tiền, càng có nhiều người tiêu xài. Vậy có của cải ích lợi gì—ngoại trừ việc ngắm nhìn nó.

12 Người làm lưng nặng nhọc được giấc ngủ ngon, dù ăn ít hay nhiều. Còn người giàu vì lo nghĩ đến của cải nên ngủ chẳng yên giấc.

13 Có một tai họa nghiêm trọng tôi thấy dưới mặt trời. Tài sản tích trữ quay lại làm hại người thu góp tài sản.

14 Vì người để tiền kinh doanh vào nơi mạo hiểm, và của mọi thứ đều tiêu tan. Cuối cùng, chẳng còn gì để lại cho con cái.

15 Tất cả chúng ta là đời trần trường với hai bàn tay trắng như trong ngày chúng ta sinh ra. Chúng ta không thể mang gì theo được.

16 Cái họa này thật rất nghiêm trọng. Con người ra đời thế nào thì khi lìa đời cũng thế ấy. Tất cả việc làm khó nhọc của họ là hư không—như làm việc cho gió.

17 Suốt đời người ấy sống trong tâm tối—thất vọng, chán nản, và giận dữ.

18 Tuy nhiên, tôi thấy một điều, ít nhất có một điều tốt. Thật tốt cho người ăn, uống, và tận hưởng công khó của mình dưới mặt trời trong cuộc đời ngắn ngủi Đức Chúa Trời ban cho họ, và đó là phần họ được hưởng.

19 Vậy thì còn gì tốt hơn nếu nhận được của cải từ Đức Chúa Trời và có sức khỏe tốt để sử dụng nó. Tận hưởng của cải do mình làm ra và nhận lấy phần mình—đây quả thật là món quà từ Đức Chúa Trời.

²⁰ Đức Chúa Trời khiến đời sống người đầy an vui để người không còn thời gian lo nghĩ về quá khứ.

6

¹ Tôi lại thấy một điều tai hại trầm trọng khác xảy ra dưới mặt trời, và đó là tai họa lớn cho loài người.

² Có người được Đức Chúa Trời cho giàu có, danh dự, và mọi điều người ấy mong muốn, nhưng Ngài không cho người cơ hội để vui hưởng những điều này. Người chết, của cải của người để lại cho một người xa lạ khác hưởng! Đây là điều vô nghĩa—một hoàn cảnh bi thương.

³ Giả sử có người sinh được trăm con và sống trường thọ. Nhưng người ấy không thấy thỏa nguyện trong đời sống và khi chết chẳng được chôn cất tử tế, tôi cho rằng người ấy chết ngay lúc mới sinh ra còn sướng hơn.

⁴ Vì đứa trẻ đến từ hư vô, và trở về trong bóng tối. Ngay cả tên đứa trẻ cũng chưa được đặt,

⁵ nó cũng chưa hề thấy ánh mặt trời và cũng không biết gì về đời sống. Thà như đứa trẻ được bình an còn hơn lớn lên trở nên người không vui vẻ.

⁶ Người có thể sống đến vài nghìn năm nhưng vẫn không thấy thỏa nguyện. Người ấy cũng sẽ chết như mọi người—vậy, người hưởng được lợi ích gì?

⁷ Mọi người dành hết đời sống mình vì miếng ăn, thế mà họ vẫn không được thỏa mãn.

⁸ Vậy người khôn ngoan có thật sự tốt hơn người ngu dại? Người nghèo được lợi gì khi khôn ngoan và biết cách xử sự trước mặt những người khác?

⁹ Tận hưởng những gì đang có còn hơn mong muốn những điều không có. Mơ mộng hảo huyền là vô nghĩa—như chạy theo luồng gió.

Tương Lai Được Định Sẵn Nhưng Không Ai Biết

¹⁰ Mọi thứ hiện hữu đã được định sẵn. Số phận một người ra sao đã được biết trước từ lâu. Vậy nên không ai cưỡng lại số mệnh Đức Chúa Trời đã định cho mình.

¹¹ Cứ lảm điều, nhiều lời, càng thêm vô nghĩa. Vậy nói nhiều có ích gì?

¹² Trong những ngày vô nghĩa chóng tàn của đời người, ai biết được rằng sống thế nào mới hữu ích? Đời sống chúng ta chỉ là cái bóng. Ai nói trước được điều gì sẽ xảy ra sau khi chúng ta lìa đời?

7

Sống Khôn Ngoan

¹ Danh tiếng tốt hơn dầu quý giá.

Ngày qua đời hơn hẳn ngày sinh.

² Thà dành thời gian tại tang chế hơn tại yến tiệc. Ai rồi cũng phải chết—vậy người sống hãy để tâm suy nghĩ điều này.

³ Buồn bã hơn cười vui,
vì buồn bã luyện lọc lòng chúng ta.

⁴ Người khôn ngoan nghiền ngẫm về sự chết,

- trong khi người đại chỉ nghĩ đến vui chơi.
- 5 Thà bị người khôn ngoan chỉ trích
còn hơn được người ngu dại ngợi khen.
- 6 Tiếng cười của người đại chóng qua,
như tiếng nổ lách tách trong lửa.
Đây cũng thật là điều vô nghĩa.
- 7 Cửa hối lộ khiến người khôn hóa dại,
và nó làm hư hỏng lòng người.
- 8 Kết thúc việc hơn khởi đầu một việc.
Lòng kiên nhẫn hơn tính kiêu căng.
- 9 Đừng vội để lòng mình nóng giận,
vì cơn giận sẵn trong lòng người đại.
- 10 Đừng ước ao “những ngày quá khứ tốt đẹp.”
Vì như thế chẳng phải khôn ngoan chút nào.
- 11 Sự khôn ngoan như kế thừa gia sản.
Cả hai đều ích lợi cho đời sống của người.
- 12 Khôn ngoan và tiền bạc có thể giúp mình có
mọi thứ,
nhưng chỉ có khôn ngoan mới cứu được
mạng sống mình.
- 13 Hãy suy ngẫm công việc của Đức Chúa Trời,
vì ai có thể làm cho thẳng vật Ngài đã bẻ
cong?
- 14 Lúc thịnh vượng hãy nên vui hưởng,
nhưng khi tai biến ập đến, nên biết rằng
Đức Chúa Trời cho cả hai điều đó xảy ra.
Nên nhớ rằng ở đời không có gì là chắc chắn.

Khôn Ngoan của Con Người Có Giới Hạn

15 Tôi đã thấy mọi điều trong cuộc đời vô nghĩa này, kể cả người tốt chết sớm và người ác sống lâu.

16 Vậy, đừng tỏ ra quá tốt hoặc quá khôn! Sao phải tự hại mình?

17 Mặt khác, đừng theo đường gian ác. Cũng đừng sống dại khờ! Tại sao phải chết trước hạn kỳ?

18 Hãy chú ý những điều chỉ dẫn này, vì bất cứ ai kính sợ Đức Chúa Trời sẽ tránh được cả hai.

19 Một người khôn ngoan mạnh hơn mười người lãnh đạo thành.

20 Chẳng có một người nào suốt đời làm điều phải mà không phạm tội.

21 Đừng chú tâm đến lời nhỏ to—kéo con sẽ nghe lời của đầy tớ nguyên rửa mình.

22 Vì lòng con biết rằng chính con cũng hay nguyên rửa người khác.

23 Tôi cố gắng hết sức để trí khôn hướng dẫn mọi suy nghĩ và hành động mình. Tôi tự nói: “Tôi kiên quyết trở nên khôn ngoan.” Nhưng sự khôn ngoan vẫn ở quá xa.

24 Sự khôn ngoan ở nơi xa thẳm và khó tìm được?

25 Tôi tìm kiếm khắp nơi, quyết tâm tìm kiếm sự khôn ngoan và tìm hiểu nguyên lý muôn vật. Tôi đã quyết tâm để chứng tỏ rằng gian ác là ngu dốt và dại dột là điên rồ.

26 Tôi nhận thấy một người đàn bà quyến rũ là một cái bẫy cay đắng hơn sự chết. Tình nàng là bẫy lưới, và đôi tay mềm của nàng là dây xích.

Những ai đẹp lòng Đức Chúa Trời sẽ thoát khỏi tay nàng, còn người tội lỗi sẽ rơi vào bẫy của nàng.

²⁷ Người Truyền Đạo nói: “Đây là kết luận của tôi. Tôi nhận thấy điều này sau khi xem xét kỹ lưỡng từ nhiều khía cạnh.

²⁸ Dù tôi đã tìm kiếm nhiều lần, tôi vẫn không tìm được điều mình đang tìm kiếm. Trong một nghìn người đàn ông, chỉ có một người là ngay thẳng, còn trong tất cả người đàn bà, chẳng có một người nào!

²⁹ Nhưng tôi tìm được điều này: Đức Chúa Trời tạo dựng con người ngay thẳng, nhưng loài người lại đi theo con đường xấu của riêng mình.”

8

¹ Sự khôn ngoan biết bao kỳ diệu,
phân tích cùng giải lý mọi điều.

Sự khôn ngoan làm mặt người sáng lên,
xóa tan vẻ khó khăn, làm cho nét mặt ra dịu dàng.

Tuân Lệnh Vua

² Phải tuân lệnh vua, như lời con đã thề với Đức Chúa Trời.

³ Đừng tránh né bốn phạm, dù phải làm việc mình không thích, vì vua có quyền làm điều gì vua muốn.

⁴ Lệnh của vua có quyền tối hậu. Không ai có thể chống lại hay nghi ngờ.

⁵ Người tuân lệnh vua sẽ không bị trừng phạt. Người khôn ngoan sẽ tìm thời cơ và cách làm đúng,

⁶ vì việc gì cũng có thời hạn và cách thức để thực hiện, dù khi người đang gặp khó khăn.

⁷ Thật vậy, làm sao loài người có thể tránh được điều họ không biết sẽ xảy ra?

⁸ Không ai trong chúng ta có thể giữ lại linh hồn mình khi hồn lìa khỏi xác. Không ai trong chúng ta có quyền để ngăn trở ngày chúng ta chết. Không một người nào được miễn trừ trong cuộc chiến này. Và khi đối mặt với sự chết, chắc chắn sự gian ác sẽ không cứu được điều ác.

Người Gian Ác và Người Công Chính

⁹ Tôi suy nghĩ sâu xa về mọi việc xảy ra dưới mặt trời, nơi loài người có quyền thế hãm hại nhau.

¹⁰ Tôi cũng thấy người ác qua đời, được chôn cất tử tế. Họ là người thường ra vào Đền Thờ và bây giờ được ca ngợi trong chính thành mà họ từng làm điều ác! Đây cũng là một điều vô nghĩa.

¹¹ Vì điều ác không bị trừng phạt ngay, nên người đời vẫn tiếp tục làm điều sai trật.

¹² Nhưng dù có người làm cả trăm điều ác lại được sống lâu, thì tôi vẫn biết rằng những ai kính sợ Đức Chúa Trời sẽ được phước.

¹³ Còn người ác sẽ không được phước, vì họ không kính sợ Đức Chúa Trời. Những ngày của họ sẽ qua nhanh như bóng buổi chiều tà.

14 Còn một điều vô nghĩa nữa xảy ra trong thế giới chúng ta. Trong cuộc đời này, có những người thiện bị đối xử như thể họ làm điều ác, lại có những người ác được đối xử như thể họ làm điều thiện. Đây cũng là điều vô nghĩa!

15 Vậy, tôi cho rằng ở đời cứ hưởng vui sướng, vì không có gì tốt hơn cho loài người trong thế giới này là ăn, uống, và tận hưởng cuộc sống. Như vậy, họ sẽ kinh nghiệm được sự vui thỏa trong các việc khó nhọc mà Đức Chúa Trời ban cho họ dưới mặt trời.

16 Trong cuộc tìm kiếm sự khôn ngoan và trong sự quan sát của tôi về những gánh nặng của loài người trên đất này, tôi thấy rằng họ làm việc không ngừng, ngày cũng như đêm.

17 Tôi lại nhận ra rằng không ai có thể hiểu được mọi việc Đức Chúa Trời làm dưới mặt trời. Dù là người khôn ngoan tuyệt mức, tưởng mình biết cả, cũng không thể hiểu nổi.

9

Mọi Người đều Có Chung Số Phận

1 Tôi lại cẩn thận nghiền ngẫm điều này: Người công chính và khôn ngoan cùng những việc họ làm đều ở trong tay Đức Chúa Trời, không ai biết Đức Chúa Trời sẽ tỏ cho họ ân huệ thế nào.

2 Mọi người đều nhận chung một số phận, dù là người công chính hay gian ác, tốt hay xấu, tinh sạch hay ô uế, có tín ngưỡng hay không tín ngưỡng. Người nhân đức nhận cùng sự đối đãi như người tội lỗi, và người thề nguyện cùng Đức

Chúa Trời cũng được đối xử như người không dám thề nguyện.

³ Sự kiện này thật tệ hại, vì mọi người dưới mặt trời đều có chung một số phận. Nên người ta chẳng cần lo làm điều thiện, nhưng suốt đời cứ hành động điên cuồng. Vì rốt cuộc, ai cũng phải chết.

⁴ Còn sống thì còn hy vọng. Như có nói: “Một con chó sống còn hơn một con sư tử chết!”

⁵ Người sống ít ra cũng còn biết mình sẽ chết, nhưng người chết không còn biết gì nữa. Cả trí nhớ cũng chẳng còn.

⁶ Bất cứ việc gì họ làm khi còn sống—yêu, ghét, đổ kỵ—đều đi vào hư vô từ lâu. Họ chẳng còn phần nào trong mọi việc xảy ra trên đời.

⁷ Cho nên, hãy ăn với lòng vui vẻ, và uống rượu với lòng hớn hở, vì Đức Chúa Trời chấp thuận việc này!

⁸ Lúc nào cũng ăn mặc tử tế, và đừng quên xúc tí nước hoa.

⁹ Sống hạnh phúc với người nữ mình yêu trong những ngày vô nghĩa của cuộc đời mà Đức Chúa Trời đã ban cho con dưới mặt trời. Người vợ mà Đức Chúa Trời cho con là phần thưởng vì những khổ nhọc của con trên đời.

¹⁰ Bất cứ điều gì con làm, hãy làm hết sức mình. Vì khi con đến trong cõi chết, sẽ không có công việc, kế hoạch, tri thức, hay khôn ngoan.

¹¹ Tôi lại quan sát các việc khác xảy ra dưới mặt trời. Không phải lúc nào người chạy nhanh nhất cũng thắng cuộc đua, và người mạnh mẽ

nhất cũng thẳng trợn. Cũng không phải người khôn ngoan luôn no đủ, và người giỏi luôn giàu có. Người trí thức cũng không mãi đắc dụng. Vì thời thế và cơ hội xảy đến cho mọi người.

¹² Loài người không thể biết lúc nào tai họa đến. Như cá mắc lưới hay như chim mắc bẫy, loài người cũng bị tai họa thành linh.

Suy Ngẫm về Sự Khôn Ngoan và Đại Dội

¹³ Một điều nữa ghi sâu vào trí tôi khi tôi nghiên cứu các công việc của người đời.

¹⁴ Có một thành nhỏ có ít dân cư, bị một vua hùng mạnh đem quân vây hãm.

¹⁵ Trong thành có một người nghèo khôn ngoan, bày mưu cứu được thành. Nhưng sau đó không ai nhắc đến người nghèo ấy.

¹⁶ Vậy dù sự khôn ngoan tốt hơn sức mạnh, nhưng sự khôn ngoan của người nghèo lại bị coi rẻ. Lời nói của người nghèo không được ai quý chuộng.

¹⁷ Lời nói êm dịu của một người khôn còn hơn tiếng gào thét của một vị vua khờ dại.

¹⁸ Sự khôn ngoan mạnh hơn khí giới, nhưng chỉ một người phạm tội hủy phá nhiều điều tốt lành.

10

¹ Như một con ruồi chết làm hôi thối dầu thơm, một phút điên dại làm mất khôn ngoan và danh dự.

² Lòng người khôn ngoan hướng về điều phải;

lòng người đại dột nghiêng về điều trái.

- ³ Con có thể nhận ra người đại
qua cách đi đứng của họ trên đường!
⁴ Nếu chủ nổi giận với con, đừng bỏ việc!
Thái độ mềm mỏng có thể ngăn ngừa tội
nặng.

Cuộc Sống Đây Những Trớ Trêu

⁵ Tôi có thấy một điều tệ hại khác dưới mặt
trời. Các vua và những người lãnh đạo đã tạo
lỗi lầm

⁶ khi họ cất nhắc người ngu đại lên chức vụ
cao, và người có nhiều khả năng phải giữ địa vị
thấp kém.

⁷ Tôi còn thấy cảnh đầy tớ đi ngựa như các
hoàng tử—và hoàng tử lại đi bộ như đầy tớ!

⁸ Ai đào hố phải sa xuống hố.
Ai phá vách nhà cũ sẽ bị rấn rết căn.

⁹ Người lăn đá bị đá đè.
Người bỏ củ bị củ gây thương tích.

¹⁰ Dùng một cái rìu cùn sẽ phí nhiều sức,
vậy phải mài lưỡi rìu trước.

Đó là giá trị của sự khôn ngoan;
nó sẽ giúp cho sự thành công.

¹¹ Nếu rấn căn trước khi bị ếm,
thì thầy bùa rấn có ích lợi gì?

¹² Lời nói của người khôn đem lại thắng lợi,
nhưng miệng lưỡi người đại đem lại tai họa
hiểm nghèo.

¹³ Người đại khởi đầu bằng những lời đại khờ,
rồi kết thúc bằng những lời điên cuồng, độc
hại;

- 14 họ khoác lác, rườm rà nói mãi.
Không ai biết được việc gì sẽ xảy ra;
không ai có thể đoán được việc tương lai.
- 15 Người đại phí sức khi làm việc
đến độ không còn biết đường về thành.
- 16 Thật khốn cho quốc gia có vua còn trẻ,
có người lãnh đạo đãi tiệc lúc hừng đông.
- 17 Phước cho quốc gia có vua thuộc dòng quý
tộc,
và cấp lãnh đạo chỉ ăn uống để bổ sức chứ
không phải để say sưa.
- 18 Sự biếng nhác làm mái nhà xiêu vẹo;
lười chầy thây làm nhà đột khắp nơi.
- 19 Tiệc tùng tạo tiếng cười,
rượu nồng thêm vui vẻ,
và tiền bạc giải quyết mọi vấn đề!
- 20 Đừng nhục mạ vua, dù chỉ trong tư tưởng.
Và đừng nguyền rủa người giàu có, dù ở
trong phòng ngủ mình.
- Vì chim trời có thể loan truyền lời con
và loài có cánh có thể thuật điều con nói.

11

Cuộc Sống Bấp Bênh

- 1 Hãy rải bánh con trên mặt nước,
rồi sau này, con sẽ thu lại.
- 2 Khi bố thí, nên phân phát rộng rãi cho nhiều
người,
vì biết đâu sẽ có ngày mình gặp tai nạn.
- 3 Khi mây ngưng đọng, nước mưa rơi xuống.

Khi cây ngã về hướng bắc hay nam, nó sẽ nằm ngay nơi đã ngã.

⁴ Ai lo xem gió sẽ không bao giờ gieo.

Ai mãi ngắm mây sẽ không bao giờ gặt.

⁵ Con không thể hiểu hướng bay của gió hay sự huyền nhiệm của bào thai lớn lên trong lòng mẹ, thì

cũng vậy, con không thể hiểu được công việc của Đức Chúa Trời, Đấng sáng tạo muôn loài vạn vật.

⁶ Con hãy đi gieo giống vào buổi sáng và tiếp tục công việc buổi chiều, vì con không biết hạt giống gieo buổi sáng hay buổi chiều sẽ mọc lên—hoặc có thể cả hai.

Lời Khuyên Người Già và Người Trẻ

⁷ Ánh sáng thật ngọt ngào; thật vui thỏa khi được nhìn thấy một ngày mới!

⁸ Nếu một người được sống lâu, cứ vui hưởng những ngày còn sống. Nhưng hãy nhớ sẽ có nhiều ngày đen tối, mọi việc xảy đến đều là vô nghĩa.

⁹ Hỡi các bạn trẻ, cứ vui trong tuổi thanh xuân! Hãy hân hoan trong từng giây phút. Hãy làm những gì lòng ao ước; và những gì mắt ưa thích. Nhưng phải nhớ rằng Đức Chúa Trời sẽ phán xét mọi việc các con làm.

¹⁰ Vậy đừng lo âu, và giữ thân thể con khỏe mạnh. Nên nhớ rằng tuổi trẻ và thời xuân xanh là vô nghĩa.

12

¹ Hãy nghĩ đến Đấng Tạo Hóa trong những ngày thanh xuân. Hãy tôn ngợi Chúa khi còn niên thiếu, trước những ngày khó khăn chưa đến và nói: “Đời sống không còn gì vui thú.”

² Hãy nhớ đến Chúa trước khi ánh sáng của mặt trời, mặt trăng, và các tinh tú tối dần trong đôi mắt già nua, và mây đen che kín bầu trời.

³ Hãy nhớ đến Chúa trước khi chân con—như người canh giữ nhà—bắt đầu run rẩy; và trước khi đôi vai con—như người còng tráng—khum lưng. Hãy nhớ đến Chúa trước khi răng con—như người xay cối—ngừng nhai; và trước khi mắt con—như người đàn bà ngóng nhìn qua cửa sổ—bị lòa mắt.

⁴ Hãy nhớ đến Chúa trước khi cửa bên ngoài đóng lại và tiếng cối xay giảm dần. Lúc ấy, con thức giấc vì tiếng chim hót, nhưng rồi các âm thanh ấy đều nín lặng.

⁵ Hãy nhớ đến Chúa trước khi con lo sợ té ngã và lo lắng về những nguy hiểm trên đường; trước khi tóc con chuyển bạc như cây hạnh nhân trở hoa, và con lê bước nặng nề như cào cào sắp chết, cùng những dục vọng không còn thôi thúc nữa. Hãy nhớ đến Chúa trước khi con vào phần mộ, là nơi ở đời đời của con, lúc những người đưa đám sẽ than khóc trong tang lễ của con.

⁶ Vâng, hãy nhớ đến Đấng Tạo Hóa trong khi còn thanh xuân, trước khi dây bạc đứt và bát vàng bể. Đừng đợi đến khi vò vỡ ra bên sườn và bánh xe gãy bên giếng.

⁷ Vì khi ấy, tro bụi trở về cùng đất, còn linh hồn quay về với Đức Chúa Trời, là Đấng đã ban nó cho.

Kết Luận

⁸ Người Truyền Đạo nói: “Mọi thứ đều hư ảo. Hoàn toàn hư ảo.”

⁹ Hãy giữ đều này trong trí: Người Truyền Đạo là người rất khôn ngoan, và dạy dỗ dân mọi điều mình biết. Người tìm tòi, cân nhắc, và xếp loại nhiều câu châm ngôn.

¹⁰ Người Truyền Đạo đã dày công sưu tầm những lời hay lẽ đẹp để diễn tả tư tưởng mình cách trung thực.

¹¹ Lời của người khôn như gậy nhọn của người chẵn. Những lời truyền lại vững như đỉnh đóng cột, những lời ấy đều do Đấng Chẵn Chiên dạy bảo.

¹² Nhưng con ơi, ngoài những lời này: Phải cảnh giác, vì có nhiều sách sẽ được viết ra không bao giờ dứt, học hỏi nhiều chỉ gây kiệt sức khổ thân.

¹³ Đây là lời kết luận cho mọi điều đã nghe: Phải kính sợ Đức Chúa Trời và tuân giữ các điều răn Ngài, vì đây là phận sự của con người.

¹⁴ Đức Chúa Trời sẽ xét xử chúng ta căn cứ trên việc chúng ta làm, bao gồm những việc kín giấu nhất, bất kể tốt hay xấu.

Biblica® Thiên Ban Kinh Thánh Hiện Đại™
Vietnamese: Biblica® Thiên Ban Kinh Thánh Hiện
Đại™ (Bible)

copyright © 2015 Biblica, Inc.

Language: Tiếng Việt

Translation by: Biblica, Inc.

Biblica® Thiên Ban Kinh Thánh Hiện Đại™

Copyright © 1982, 1987, 1994, 2005, 2015 by Biblica, Inc.

Biblica® Open Vietnamese Contemporary Bible™

Copyright © 1982, 1987, 1994, 2005, 2015 by Biblica, Inc.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Thiên Ban Kinh Thánh Hiện Đại™

Copyright © 1982, 1987, 1994, 2005, 2015 by Biblica, Inc.

Biblica® Open Vietnamese Contemporary Bible™

Copyright © 1982, 1987, 1994, 2005, 2015 by Biblica, Inc.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

653cd369-b5a5-59f3-bdc8-c5f5cbbaee8d